

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 37. IZREDNA SEJA

(23. december 2010)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAWNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOK IZREŠILO IN SODNO.
PO MAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZREŠILO IN SODNO.
PRAWICA SLOVENSKEGA RARODA DO SAMODILOČBE.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANOV IN DRŽAVLJANOK IZREŠILO IN SODNO.

MANDAT
V
IZREDNA
SEJA
37

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govornih besed v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 37. izredna seja (23. december 2010)

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2012

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 37. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2), EPA 1300-V

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	5
1. točka dnevnega reda: PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2), EPA 1300-V.....	5
MAG. DUŠAN SEMOLIČ	5
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	6
DR. IVAN SVETLIK	7
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	7
FRANCE CUKJATI.....	8
VITO ROŽEJ	9
JAKOB PRESEČNIK.....	10
FRANC JURŠA	11
BOGDAN BAROVIČ.....	12
ANTON ANDERLIČ.....	13
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	13
ANTON URH	14
MAG. RADOVAN ŽERJAV	14
MARIJAN POJBIČ	14
MARIJAN POJBIČ	15
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	15
MIRKO BRULC	15
GVIDO KRES	15
MAG. BRANKO GRIMS	16
FRANC BOGOVIČ.....	16
ANDREJ MAGAJNA	17
VITO ROŽEJ	17
FRANC JURŠA	17
FRANCE CUKJATI.....	18

Državni zbor V. mandat

37. izredna seja 23. december 2010

Predsedujoči: Miran Potrčpodpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 23. decembra 2010 ob 11.40.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 37. izredno sejo Državnega zbora, ki je sklicana na podlagi prvega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne bo udeležil poslanec Milenko Zihelr po 12. uri.

Na sejo sem vabil predstavnika Državnega sveta ter predstavnike Vlade, ki jih vse lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 37. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 22. decembra 2010. Ugotavljam, da predlogov za širitev ali umik točk dnevnega reda nisem prejel.

Prehajamo na glasovanje o dnevnem redu. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot smo ga prejeli s sklicem, to je ponovno odločanje o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.

(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 37. izredne seje določen.

Prehajamo na obravnavo **1. TOČKE DNEVNEGA REDA, TO JE PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU.**

Državni svet je na 27. izredni seji 21. decembra 2010 zahteval, da Državni zbor na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije pred razglasitvijo ponovno odloča

o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Za obrazložitev zahteve Državnega sveta dajem besedo predstavniku Državnega sveta, mag. Dušanu Semoliču. Izvolite.

MAG. DUŠAN SEMOLIČ: Spoštovane poslanke in poslanci, dober dan želim!

V imenu Državnega sveta samo besedo ali dve, ker gradivo ste vendarle prejeli. Kaj je tisto, kar nas je vodilo, da vam damo ta zakon v ponoven razmislek? Izpostavljam 2 zadevi.

Menimo, da je ta zakon kršil neko pomembno načelo, na katerem sloni pokojninski sistem, to je načelo pravičnosti. Načelo pravičnosti pravi, da v zakonu morajo biti postavljeni pogoji za pridobitev pravic do polne pokojnine večini ljudem. Žal ta zakon s tem, ko za 3 leta podaljšuje pogoje, da pridobiš pravico do polne pokojnine, bo zagotovo prizadel veliko večino delavk in delavcev, ki tega pogoja zaradi zdravstvenih razlogov in zaradi položaja na trgu dela ne bodo izpolnili. Ne spregledajte in ne preslišite opozorila delodajalcev, takšnih delovnih mest, zlasti v industriji in v gospodarstvu, preprosto ni in da jih tudi v prihodnje ne bo. Treba se je zavedati, da ko se bi za 3 leta podaljšali pogoji za pridobitev polne pokojnine, starostne pokojnine, se bo zgodilo – kaj? Več starejših bo brezposelnih, več bo bolniških in več invalidskih upokojitev. Tudi to bo obremenilo javne finance.

Treba se je zavedati, da je Slovenija po intenzivnosti dela 1. v Evropi, po ekstenzivnosti smo 11., po nadurah, tudi neplačanih, smo 1. v Evropi. To pušča posledice na zdravju ljudi. Spregledati to, je napaka. Kje pa so rezerve? Niso v tem, da starejše ljudi preganjaš naprej in jim groziš z malusi in s podaljševanjem delovne dobe

od 18 na 27 let, kar dokazljivo pelje do nizkih, mizernih pokojnin. Mi se ne bojimo izračunov za polne pokojnine za tiste, ki bodo delali do 65. leta ali bodo imeli 43 let pokojninske dobe. Ni se za bati, mogoče bodo dobili isto pokojnino, nekateri pa mogoče celo nekoliko večjo. Mi se bojimo za večino delavk in delavcev, ki tega pogoja ne bodo izpolnili in imamo izračune z imeni in priimki, ki dokazujejo, da bodo te pokojnine mizerne. To spregledati in ne videti, je zagotovo napaka.

Kje je bistvo problema, ki ga vidimo? Rešitev, da pomagamo pokojninski blagajni, ne na koncu, ampak na začetku. Mladi, ki jih je ogromno, končajo šolanje, radi bi delali, pa delajo na prekernih, negotovih delih. Slovenija je rekorderka pri mladih na prekernih delih, 80 % mladih dela ali za nedoločen čas ali od danes do jutri. Njim je treba dati kvalitetna delovna mesta, dobre plače, da bi lahko plačevali prispevke in podobno je tudi pri brezposelnih. Tukaj je bistvo problema. Brez tega ni reforme, ki bi uspela. Tukaj je težišče nekega zakonodajnega dela, kar mislim, da bi bilo pravilno.

Še nekaj okoli financ. Slovenija je edina država v Evropi, kjer delodajalci od leta 1996 plačujejo nižji prispevek v pokojninsko blagajno. Konvencija ILO pravi, da je to pomemben standard in se ga držijo vse države, relativni znesek mora biti enak pri delodajalcih in pri delavcih. Še v Združenih državah Amerike plačujejo eni in drugi natanko isti znesek – 6,2 %. V Sloveniji od 1996 naprej pa delodajalci občutno manj, in to je razlog, ki bremeni proračun. Do leta 1996 je bila ta blagajna likvidna, celo iz te blagajne se je proračunu posojalo denar, pa je bilo 135 tisoč brezposelnih. Na začetku so problemi in ta zakon tega ne rešuje, žal, da sklenem. Ni dilema ali si za reformo ali proti reformi. Mi smo proti takšni reformi, ki se nam ponuja in zaradi tega poziv Državnega sveta, da ponovno razmislite in odločate tako, kot se boste odločili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Zahtevo Državnega sveta je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, minister, kolegice in kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 22. izredni seji, dne 22. 12. obravnaval zahtevo Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada in ga je sprejel na svoji 23. seji, 14. 12. 2010. Seji odbora so prisostvovali državni svetnik, mag. Dušan Semolič, minister za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivan Svetlik s sodelavci ter predstavnik Zakonodajno-pravne službe, dr. Samo Divjak. Predstavnik Državnega sveta je v uvodni obrazložitvi podrobneje predstavil razloge za zahtevo po ponovnem odločanju o zakonu.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je poudarila, da so razlogi za sprejem zahteve o ponovnem odločanju vsebinske in ne pravne narave, zato se Zakonodajno-pravna služba glede na svoje poslovniško določene naloge do njega ne more opredeliti. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, v katerem je minister podrobneje predstavil posamezne razloge, zaradi katerih zavračajo navedbe Državnega sveta. Menijo, da razlogi v obrazložitvi zahteve Državnega sveta za ponovno odločanje o zakonu niso utemeljeni.

V krajši razpravi so članice in člani odbora poudarili, da pokojninsko reformo podpirajo, saj je nujna. Tisto, kar ob vseh pomislekih in tudi tehničnih pripombah prevlada, je generacijsko oziroma demografsko razmerje v Sloveniji. Če sistem gradimo na medgeneracijski solidarnosti, je treba gledati tudi na mlajšo generacijo. Medgeneracijska solidarnost kot temeljni element pokojninskega zavarovanja tako zahteva pravičnost do vseh generacij ter odgovornost vseh deležnikov sistema, zato je nujno ukrepati že zdaj, saj se moramo zavedati, da bodo predvsem mladi nosili breme plačevanja pokojnin. Poudarjeno je bilo tudi, da po vseh razpravah in zahtevah za to pokojninsko reformo stojijo in jo bodo podpirali še naprej.

Po opravljeni razpravi je odbor glasoval z 8 glasovi za in nobenim glasom proti o naslednjem mnenju: Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je ustrezen. Odbor je predlagano mnenje sprejel z zahtevano večino. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za obrazložitev mnenja Vlade dajem besedo ministru za delo, družino in socialne zadeve, dr. Ivanu Svetliku.

Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Glavni argument, ki ga Državni svet navaja proti zakonu, je, da ne bo zagotavljal uresničitve 2 temeljnih ciljev, to je stabilnosti pokojninske blagajne in zaustavitve padanja pokojnin. Vendar je na podlagi študij in analiz, ki so bile narejene na osnovi vseh parametrov tega zakona, kakor je bil v končni verziji sprejet, dokazano, da se bo trend stalnega padanja pokojnin glede na plače lahko zaustavil, da bodo pokojnine odmerjene višje od 7,5 do 19 %, kot bi bile po obstoječem zakonu in zaradi črtanja 151. člena bo tudi usklajevanje obstoječih pokojnin ugodnejše, kot je zdaj. To bo izboljšalo socialni položaj upokojencev. Dokazano je tudi, da bo pokojninska blagajna vzdržnejša oziroma trdnejša in bo zagotavljala nemoteno izplačevanje pokojnin prihodnjih 10 do 15 let. S tem bo pripomogla h konsolidaciji proračuna, ki trenutno prispeva v pokojninsko blagajno 30 % potrebnih sredstev. Izognili pa se bomo tudi nevarnosti nadaljnega zadolževanja, obremenitvi mlajših generacij z dolgovi ter krčenju drugih socialnih pravic.

Modernizacija pokojninskega sistema je doslej največji reformni projekt te vlade. Pomeni proaktiven odziv države in družbe na nezadržne spremembe v starostni sestavi prebivalstva, ki bodo terjale nadaljnje prilagajanje tudi v prihodnjih desetletjih. Uspešna uveljavitev novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bo odprla vrata tudi drugim nujnim prilagoditvam na področjih javne uprave, trga dela, zdravstva in podobno in bo pripomogla k hitrejšemu izhodu iz krize ter pospešenemu gospodarskemu in tehnološkemu razvoju. Zavrnitev tega zakona pa bi samo zaostрила

in odložila reševanje vprašanj pokojninskega sistema, kar bi v prihodnje terjalo podobne, a za ljudi manj prijazne ukrepe. Hkrati bi zavirala tudi druge nujne reforme, zaostрила vprašanje javnega dolga in javnih financ ter resno oslabilo razvojne možnosti Slovenije. Slovenija bi storila nevaren korak v smeri gospodarsko in finančno najbolj ogroženih držav v Evropski uniji.

Ob tem bi rad dodal, da obžalujemo, da socialni partnerji, posebej sindikati, niso spoznali nujnosti modernizacije pokojninskega sistema in da jih v to nismo prepričali ne z izračuni, ne s pogajanjem. Interes po zgodnejšem upokojevanju je postavljen pred interesom po večjih pokojninah in večji socialni varnosti sedanjih in bodočih upokojencev. K razvojnim prizadevanjem ne želijo prispevati z vidnejšim podaljševanjem delovne aktivnosti zaposlenih, takim, ki bi sledili podaljševanju življenjske dobe in dobi prejetja pokojnin. Alternativne rešitve, ki jih predlagajo, so sicer dobrodošle in Vlada jih sprejema in tudi vgrajuje v zakonske rešitve, vendar na žalost ne dajejo zadostnih rezultatov. Zato predlagam, da ponovno potrdite že potrjeni zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod minister.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin. V imenu Socialnih demokratov bo prva govorila dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Ponovno pozdravljeni!

Kot vidim, predstavnika Državnega sveta ni več med nami, da bi poslušal mnenja predstavnikov poslanskih skupin. Danes že 4. razpravljamo o Predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. O poteku dosedanje razprave smo soočili tako strokovne kot tudi politične argumente ter izpostavljali glavne dileme, ki jih prinaša sprejem zakona. Sprememba pokojninske zakonodaje je ena temeljnih strukturnih reform te vlade, zato je razumljivo, da poraja nekatere ključne dileme in odprta vprašanja. Praktično se vsi v temelju strinjamo, da je pokojninsko reformo treba sprejeti zaradi demografskih, socialnih in finančnih dejstev. Zato je težko razumeti stališče Državnega sveta, ki v obrazložitvi zahteve za ponovno odločanje

navaja, da gre pri tem zgolj za poskus reševanja javnih financ na račun velike večine zaposlenih, ki ne bodo mogli izpolniti pogojev za pridobitev pokojnin brez malusov. Česar predlagatelji veta v razpravi niso izpostavljali, je dejstvo, da bodo vsi ukrepi, ki zaostrejejo pogoje o upokojitvi uvedeni postopno, da bo prehodno obdobje trajalo naslednjih 10 do 15 let, to pa je dolgo obdobje in v tem času se lahko še marsikaj uredi. Ključno pa je, da je bila reforma pripravljena tako, da zasleduje interese vseh generacij in teži k temu, da se breme med generacijami porazdeli enakomerno.

V obrazložitvi zahteve za ponovno odločanje Državni svet tudi opozarja, da je bil zakon, ki obravnava sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, sprejet brez potrebnega konsenza med socialnimi partnerji o nekaterih bistvenih rešitvah, kar se po prejšnjih spremembah zakonodaje iz tega področja še ni zgodilo. Ob tem znova poudarjam, da smo se Socialni demokrati vseskozi zavedali, da sprememb pokojninskega sistema ni mogoče speljati brez čim širšega konsenza. Zato smo se v teku dolge javne razprave predloga zakona usmerili v iskanje kompromisov, ki bi bili sprejemljivi za večino. V poteku obravnave zakona smo predlog zakona dopolnili s kar tretjino predlogov, ki so bili izoblikovani na podlagi iskanja tega konsenza. Sprašujem se, kaj bi še morali storiti, zato da bi dosegli kompromis in ob tem ne ogrozili doseganja temeljnih ciljev pokojninske reforme.

Ko smo izbirali strategijo izvajanja pokojninske reforme, smo imeli pred seboj 3 nepretirano prijetne poti. Odločili smo se za 3. pot, in to je po našem mnenju najbolj realistično podaljševanje pokojninskega obdobja za pridobitev pravice do starostne pokojnine. To je zgled, ki ga vidimo tudi pri drugih državah. Zakaj smo se odločili za to? Ključni razlog za nujnost pokojninske reforme je staranje prebivalstva, ki za Slovenijo predstavlja enega največjih ekonomskih in socialnih izzivov prihodnosti. V Sloveniji imamo 1,6 do 1,7 zaposlenega na upokojenca. Evropa ima 3 do 4 zaposlene na upokojenca, pa je zaskrbljena, kaj se bo dogajalo s pokojninskim sistemom in dela resne reforme, je zapisal dr. Janez Malačič, eden vodilnih demografov v Sloveniji.

Mi bi morali biti zaskrbljeni že precej nazaj, takrat ko se je v 90. letih

kupoval socialni mir s prezgodnim upokojevanjem. Z novo pokojninsko reformo se bo starostna meja za upokojitev dvignila, zaradi česar se bo razmerjem med upokojenci in delovno aktivno populacijo stabiliziralo in prispevalo k vzdržnosti pokojninskega zavarovanja. Če le tega ne bomo nemudoma prilagodili neugodnim demografskim razmeram, tvegamo, da prihodnje generacije pokojnin mogoče sploh ne bodo imele oziroma bodo tako nizke, da prihodnjim generacijam ne bodo zagotavljale osnovne socialne varnosti. To pa ruši načela medgeneracijske solidarnosti, ki je temelj našega pokojninskega sistema. Pokojninska reforma je neizogibna in sprašujem se, kdo bo na koncu sprejel odgovornost za to, če je ne bomo sprejeli. Ne bi smeli dopustiti, da se spremembe na pokojninskem področju prelagajo v prihodnost, s tem se bo ogrozilo preživetje sistema, zopet strokovnjak dr. Malačič. To so dejstva in ne navadna demagogija.

Na koncu naj zaključim. Socialni demokrati smo se vedno zavzemali za krepitev socialne države in pokojninski sistem je eden izmed temeljev te države. Odgovornost za njeno ponovno potrditev ali zavrnitev nosimo poslanci. Ljudstvo nam je z našo izvolitvijo v najvišje predstavniško telo zaupalo, da bomo zastopali njihove najvišje interese. Kot je zapisal meni tako ljubi pesnik Simon Gregorčič: "Dolžan ni samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan." Na podlagi številnih prebranih dokumentov, več kot 50 ur razprav in soočanja argumentov se Socialni demokrati s polno odgovornostjo odločamo za ponovno potrditev pokojninske reforme. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Državni svet nam je z vetom dal še eno možnost, da ponovno premislimo o zakonu. Slovenska demokratska stranka se pridružuje argumentom, ki jih je Državni svet navedel kot razlog za veto.

Mi imamo v glavnem še vedno 2 osnovna pomisleka. Prvi je ta, da tako pomemben zakon bi vendarle moral

spoštovati zahteve socialnega dialoga in upoštevati tudi druge akterje, ne samo tiste, ki sedijo tukaj v Državnem zboru. Drugo pa je naš velik pomislek, da zakon selektivno, napačno, krivično obravnava določene kategorije zavarovancev. Ponovno naj navedem samo 2 primera. Prvi primer so tisti zavarovanci, ki so na podlagi dosedanjega zakona bili prepričani, da bodo lahko naslednje leto uveljavljali 10 mesecev na leto za študij, za 5-letni študij je to 4 leta. S podaljševanjem delovne dobe so prikrajšani tisti, ki lahko vstopijo v delovno razmerje mnogo kasneje zaradi študija, kot tisti, ki po srednji šoli lahko to storijo. V naslednjem letu bodo tisti, ki naj bi se po starem zakonu že lahko upokojili, naenkrat okrnjeni za pravico 4 let za 5-letni študij in ob enem bodo morali delati 4 leta dlje, kot so planirali in se verjetno že tudi pripravili na upokojitev. V teh 4 letih se bo tudi zahteva delovne dobe podaljšala po novem zakonu za 2 leti, to se pravi, da bodo morali 6 let nenadoma delati več, kot so računali, ker so verjeli v zakon, pravno državo in ustavno pravico do varovanja pričakovanih pravic. Kaj to pomeni za mlade diplomante, ki 6 let ne bodo imeli nobenega sproščenega delovnega mesta? Za zaposlitev je to druga stvar, ki pa jo seveda minister za delo ni razrešil.

Druga kategorija, na katero bi želel v teh minutah opozoriti, je delo v težkih delovnih pogojih. Delavci, ki so na račun težkih delovnih pogojev imeli pravico do priznavanja bonitet oziroma beneficirane dobe, bodo lahko to pravico uporabili samo, če se je na njihovem računu nabralo dovolj sredstev in če jih je delodajalec vplačeval. Za ta sredstva pa dobro vemo, da jih ni in da teh pravic seveda ne bodo mogli izkoristiti. To je tudi drugo vprašanje, ki ga bo moralo razrešiti Ustavno sodišče. Med tem, ko smo čakali na odločitev Državnega sveta, smo dobili tudi revizijsko poročilo Računskega sodišča o učinkovitosti postopkov za upokojitev pred 2 dnevoma, kjer Računsko sodišče ugotavlja, citiram: "Nepravilnosti in pomanjkljivosti Zavoda za pokojninsko zavarovanje se v pomembnem delu, kar znaša 7,6 % preverjenih pokojninskih spisov, večinoma nanašajo na pomanjkljive podatke o plačah zavarovancev." Ugotavlja, da ni nobenih zagotovil oziroma nobene garancije, da se ne izplačujejo pokojnine mrtvim dušam in da mnogi upokojenci ne dobivajo pravih izračunov pokojnin. To pa je ta problem, ki

smo ga hoteli razrešiti z informativnim osebним računom zavarovanca, kjer bi imel vsak zavarovanec neposreden vpogled v svoj račun oziroma kadarkoli bi želel, bi lahko videl, ali delodajalec plačuje prispevke, koliko ima delovne dobe in kakšno pokojnino bi lahko pričakoval, če bi se upokojil ob prvi priložnosti ali kasneje. Tudi zaradi tega mi ne moramo podpreti tega zakona, ker je resnično poln ustavnih lukenj.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares – Nova politika z obžalovanjem spremljamo vse razprave in procese, ki so se odvijali ob sprejemanju Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Čudi nas, da Državni svet kot del zakonodajne oblasti, kot se tudi sam klasificira, ne vidi pomembnosti in potrebnosti sprejema tega zakona. Še več, ob prebiranju te vsebine in zahteve, da Državni zbor ponovno odloči o tem zakonu, se zdi, da gre za popolno zavajanje in populizem, ki z dejansko vsebino zakona nima veliko skupnih točk.

Preteklo nekonstruktivno delovanje določenih sindikatov je po naši oceni lahko nevarno, saj brez pravih argumentov razdvaja to družbo, ki danes še temelji na medgeneracijski solidarnosti. Ko Državni svet govori o družbeno pravičnejši porazdelitvi bremen, bi se bilo ob tem dobro spomniti na že sprejete zakone v tem mandatu, ki to porazdeljevanje bremen ohranjajo. Če kdo, potem ravno mi, nekoliko mlajši in že zaposleni, lahko izražamo določene dvome ravno zaradi neodgovornega preteklega ravnanja, tako politike kot socialnih partnerjev, med katere, in to že več desetletij, sodi tudi današnji poročevalec Državnega sveta. Slednjega bi bilo dobro spomniti, da so časi industrijske revolucije in manufaktur že davno mimo. V stoletjih se meri ta razdalja. Tudi sindikati in drugi socialni partnerji bi morda lahko naredili v času kakšen korak naprej in se prilagodili obstoječim razmeram. Obenem je seveda treba apelirati tudi na delodajalce, na njihovo etiko in moralo, ki se ne sme vedno podrežati zgolj interesu

kapitala in pridobivanju dobička. Treba je pošteno priznati, da je temu bilo doslej tako, upamo, da bo po tej krizi kaj drugače. Vendar to ni predmet zakonodaje, o kateri govorimo danes in tudi predlagatelj zahteve to prav dobro ve.

Državni svet v svoji zahtevi po ponovnem odločanju v isti sapi omenja, da zgolj povečevanje pokojninske dobe na 41 oziroma 43 let ter povečevanje starosti na 65 let za pokojnino brez malusov vsekakor ne bo zagotovilo dolgoročne vzdržnosti sistema. Ob tem prav tako dobro ve, vsaj moral bi, da omenjena pokojninskega doba nima prav veliko skupnega s 65 leti starosti, saj govorimo o dveh različnih stvareh. V prvi vrsti o tistih, ki so začeli delati mladi in se bodo upokojevali prej, če bodo izpolnili minimalne upokojitvene pogoje, to je 43 oziroma 41 let pokojninske dobe, za vse druge pa tako kot velja že danes po zakonu, ki je bil sprejet s soglasjem vseh socialnih partnerjev, bo minimalna upokojitvena starost 65. let.

Ko nadalje Državni svet omenja intenzivnost in ekstenzivnost dela, zaradi katerega je velika večina zaposlenih žrtev kostno-mišičnih poškodb in bolezni, verjetno predlagatelji tudi vedo, da je zagotavljanje minimalnih standardov delovnega okolja in dela področje druge zakonodaje, ni pa predmet Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Tudi ob omembi izračunavanja pokojninske osnove, ki se sedanjih 18 let podaljšuje na 30 let minus 3, ki naj bi posledično zniževala višino pokojnine, predstavniki Državnega sveta ne povedo, da se bo obdobje za izračun višine pokojnine podaljševalo postopoma, skratka vsako leto za leto dlje. Priročno pozabi omeniti, da odmerni odstotek znaša 80 % v novem zakonu, po obstoječem zakonu pa naj bi naslednje leto znašal 79,5 % in se zniževal do 72 %. Tukaj lahko govorimo o popolnem zavajanju slovenskih delavk in delavcev s strani njihovih domnevnih predstavnikov.

Ko Državni svet govori o velikem številu mladih, ki so končali šolanje, bi se želeli zaposliti in so zaposleni na negotovih delovnih mestih, kjer se ne plačuje prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje in podobno, bi bilo treba reči, da je ravno ta zakon tisti, ki onemogoča neplačevanje prispevkov, stimulira zaposlovanje mladih in konec koncev uvaja tudi vodilo, da vsako delo šteje. Seveda bi na tem mestu lahko razpravljali o trgu dela,

pomanjkljivosti v praksi, težavah pri zaposlovanju, odpiranju novih delovnih mest, prestrukturiranju in še čem, ampak to ni predmet Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Socialni partnerji bi lahko že v preteklosti marsikaj storili na tem področju, pa niso. Kar se mladih tiče, to razumem, saj med njihovimi člani pravzaprav ni nikogar, ki bi bil mlajši od 25 let. Tudi s tega stališča je neodgovornost s strani Državnega sveta, sindikatov in nekaterih opozicijskih poslanskih skupin, da z demagogijo in všečnimi floskulami negirajo potrebo po sprejemu in uveljavitvi zakona, ki je pred nami. Dobro bi bilo, da bi, ne glede na pripadnost generaciji ali politični opciji, zmogli dosti poguma in odgovornosti, da vsebino zakona ponovno potrdimo. Ker samo z njim še naprej zagotavljamo medgeneracijsko solidarnost, s poudarkom na starosti teh, ki so stari zdaj in nas, ki še bomo.

V Poslanski skupini Zares – nova politika, bomo zakon seveda ponovno podprli. Gre za eno od reform, za katero se je koalicija zavezala, ne zato, ker je všečna, ampak zato, ker je nujna. Zavedamo pa se, da bodo v prihodnje potrebni tudi novi koraki k novi družbeni pogodbi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi!

V zadnjem mesecu iztekajočega se leta smo v Državnem zboru potrdili nov Zakon o invalidskem in pokojninskem zavarovanju, ki naj bi prinesel vsaj zasilno rešitev vedno bolj nevzdržne pokojninske blagajne. Poslanci Slovenske ljudske stranke smo glasovali za ta zakon in ga s tem pomagali sprejeti, čeprav smo vedeli kakšne reakcije posameznih državljanek in državljanov lahko pričakujemo. A odločili smo se, da bomo postavili odgovorno in državi koristno ravnanje pred trenutno všečno držo izključno zato, da bi ljudem lahko dolgoročno zagotovili to, kar si želijo in imajo pravico imeti – pokojnine. Sedanja pokojninska zakonodaja nam ne daje več nikakršnega zagotovila, da bo pokojninski sistem vzdržen in da nam bo zagotavljal nemoteno prejetje pokojnin.

V Slovenski ljudski stranki nismo svojih glasov dali zato, da bi se prikupili Vladi ali jo celo rešili iz zagate, ampak zato, ker smo se resno lotili pokojninske reforme, preučili zakon, predlagali spremembe in popravke, od katerih jih je bilo zelo veliko tudi sprejetih in ker vemo, kaj bi se dalo v sami reformi še popraviti in se tudi zavezujemo, da bomo to tudi storili takoj, ko bomo spet imeli to priložnost.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo dosegli, da po novem zakonu trenutnim prejemnikom državne pokojnine ta pravica ni odvzeta. Vsem novim upravičencem pa se deli po Zakonu o socialnih prejemkih. Med prejemniki državne pokojnine so med drugimi tudi kmečke, obrtniške in druge žene ter gospodinje, ki jim v prejšnjem sistemu ni bilo omogočeno vplačevati v pokojninsko blagajno, na stara leta pa bi tako ostale brez kakršnegakoli dohodka. To jim zdaj zagotavlja državna pokojnina. Poleg državne pokojnine so v sprejetem zakonu na našo zahtevo in predlog spet vključene tudi olajšave za starše, predvsem materam za vse otroke, pri moških znižanje starosti za ves čas služenja vojaškega roka, čeprav smo v Poslanski skupini SLS sicer zahtevali priznanje pokojninske dobe. Priznava se pokojninska doba delavcem, katerim podjetja niso plačevala prispevkov, omogočen je elektronski vpogled v podatke v ZPIZ. Sprejeto je bilo naše dopolnilo za znižanje upravljaljske provizije iz 1,5 na 1 % in tudi nekateri drugi potrebni ukrepi. Pokazalo se bo, da pokojninska reforma, tako kot vsaka druga, prinaša tudi nekaj bolečih učinkov, ki bodo do nekaterih tudi krivični in za katere se v Slovenski ljudski stranki že danes zavezujemo, da jih bomo po vseh svojih močeh poskušali v prihodnje čimprej tudi popraviti.

V Poslanski skupini SLS pa, kljub temu da smo pokojninsko reformo podprli, od trenutne slovenske vlade pričakujemo, da se resno loti pomoči gospodarstvu. To vedno poudarjamo tudi ob vseh drugih priložnostih, tudi s posameznimi predlogi. Res je, da živimo v težkih časih, vendar niso kaj dosti drugačni od tistih, ki so bili leta 1990. Takrat smo se morali odločiti, ali za relativno udobno življenje brez sprememb, ki pa dolgoročno ne prinaša ničesar dobrega, ali pa za drastične, kratkoročno tudi neprijetne spremembe. Odločili smo se za Slovenijo. Tudi tokrat

smo se odločili za slednje in prepričani smo, da imamo prav.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo ponovno glasovanju o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministrom, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju tudi tokrat ne bomo podprli. Kljub temu pa je treba povedati, da se strinjamo, da se reformi oziroma spremembi pokojninske zakonodaje ni moč izogniti. Ampak ne za tako visoko ceno, ki kaže, da jo bodo plačali upokojeanci in določene delovno aktivne skupine ter tisti, ki dela nimajo oziroma ga ne bodo imeli. Zavedajoč se tega smo kot Poslanska skupina tekom obravnav zakona po našem mnenju konstruktivno sodelovali in poskušali nekoliko prispevati k temu, da bi bila reforma sprejemljiva za vse, tako za tiste, ki delajo, kakor tudi za tiste, ki že uživajo plodove svojega dela. Žal volja in podpora tega državnega zbora kakor tudi Vlade in ministrstva nista bili dovolj močni, da bi se sprejele rešitve, ki bi bile pravične do upokojeancev in še sprejemljive tudi za proračun.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da reforma o delu, ki se nanaša na višino pokojnin, dejansko pomeni znižanje pokojnin. Znižanje pokojnin v razmerju do plače je že ob formuli 70 : 30 neizogibno. Dodatno bodo upokojeanci prikrajšani do leta 2015, ker bo dotlej veljalo usklajevanje s plačami zgolj v razmerju 60 % glede na rast plač. Situacija upokojeancev pa bo jasno še slabša zaradi zamrznitve usklajevanja pokojnin, ki se vrstijo že 2. leto zapored in rezi so čedalje ostrejši. Ti rezi, pa čeprav je za nekoga to nekaj evrov mesečno, pa v letni vsoti niso tako zanemarljivi, saj se bodo trajno poznali. Upokojeanci bodo trajno prizadeti, tudi če slučajno po letu 2012 ne bi bili več potrebni takšni ukrepi. Nova formula in zamrznitev pokojnin pomenita samo eno – raven dohodkov upokojeancev se bo znižala, se

pravi, da se slabi socialno ekonomski položaj upokojencev.

Pokojnine prihodnjih generacij naj bi bile v prihodnosti boljše. Delno to drži, saj se nadomestitveno razmerje fiksira na 80 %. Odpravlja se načelo horizontalne izenačenosti. Po drugi strani pa bo znižanje pokojnin še vedno neizogibno zaradi podaljšanja delovne dobe za izračun pokojninske osnove. Precej dvomov pa vzbuja reforma tudi zato, ker rešitve, ki naj bi realizirale te cilje, ostajajo zamegljene. Obstaja dvom, da bodo, takšne kot so, dale zadovoljive, poštene in pravične rezultate.

Reforma pokojninskega sistema bi morala sovpadati z ustreznimi reformami na področju trga dela in plačnega sistema. Če delovnih mest za mlade ne bo, kako bodo šele za starejše delavce? Če so plače mizerne, kaj se lahko pričakuje od pokojnin? Vprašanje je ali lahko zgolj z reformo pokojninskega sistema naredimo dovolj, da bodo ljudje lahko dostojno živeli od svoje zibelke do groba?

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Bogdan Barovič.
Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kogice, kolegi, spoštovani minister!

Slovenska nacionalna stranka svojega mnenja, svoje presoje in svoje odločitve ne bo spremenila. V Slovenski nacionalni stranki bomo ponovno glasovali proti predlaganemu zakonu – Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2. Naš "ne" utemeljujemo. V mnenju ministrstva za delo in mnenju Vlade, ki sta identična, je zapisano, da mora država pri določanju parametrov pokojninskega sistema zasledovati 2 glavna cilja: finančno vzdržnost sistema in primernost pokojnin. V nadaljevanju Vlada in ministrstvo trdita, da je ZPIZ-1 zasledoval samo finančno vzdržnost sistema in naj bi ZPIZ-2 posvečal več pozornosti primernosti pokojnin. Če bi bilo temu tako, bi bil sprejet predlog DeSUS, da bi bilo razmerje vračunavanja 70 proti 30, pa ni.

Še bolj, še bolj pa nas v Slovenski nacionalni stranki moti tisto, kar je zapisano v odstavkih, in sicer: zaradi manjšega števila aktivnih delavcev je nujno zagotoviti

pokojnine večjemu številu neaktivnih, razmerje se bo porušilo in tako naprej. Resnica je čisto druga, manjše število ljudi s sodobno tehnologijo, ki jo Slovenija ima, naredi in ustvari večji prihodek kot pa veliko število ljudi s slabo tehnologijo. V tem ni problema. Problem je v tem, da ustvarjen prihodek ni bil pravično porazdeljen. Ni bil pravično porazdeljen! Če je tisoč ljudi ustvarilo 100 enot prej s starimi stroji, danes 100 ljudi ustvari tisoč enot, enako. Ampak, od prihodka si je 10 ljudi nabasalo 900 enot, 10 enot pa ostane revežem in pokojninski blagajni, ke je ena od 4 državnih. Zato ker ni pravične porazdelitve prihodka, ne bomo spreminjali pokojninskega zakona in še slabše. Še slabše! Poslabšal naj bi se, če ne bomo tega zakona sprejeli, mednarodni položaj Slovenije, in to povzročilo krizo javnih financ. Ja seveda, malo jutri!

Države evra imajo približno 86 do 90 % bruto družbenega produkta javnega dolga. Slovenija pa ima nekaj manj kot 50 %. Ne zasledim tiste države, ki ima javni dolg v višini 80 % in več. V nobeni državi nisem zasledil spremembe pokojninske reforme, v nobeni! Slovenija, ki pa ima 50 %, ki je pod 60 %, kar je po oceni fiskalnega sveta še sprejemljivo, bo pa zdaj na račun pokojninske reforme in na račun Slovencev in Slovencev šparala za tiste, ki imajo 80, 90 % javni dolg in fino uživajo. Plačo imajo tisoč 500 evrov, baš jih briga, protestirajo in potem fino vlečejo še tisoč 200, tisoč 300 evrov pokojnine naprej, Slovenci bomo pa to plačevali. Tudi slučajno ne. Vsaj v Slovenski nacionalni stranki ne bomo prišli do tega in temu je posvečena cela stran, kako bomo povzročali krizo javnim financam in naštevamo 60 % omejitev, 80 %. Kaj vse bo nastalo? Nič ne bo nastalo, čisto nič. Čez 1 leto bomo imeli zdravstveno reformo, ker bomo spet, zato da bomo imeli dobro boniteto pri najemanju kreditov, sprejemali in bomo spet za, spet bo nastradal narod in bo ostal brez česarkoli. Občinska blagajna kot 3., se že tako ali pa tako znižuje na račun nekih kreditov, ki jih dajemo tistim, ki imajo 80 in 90 % javni dolg. A na ta račun?

V Slovenski nacionalni stranki iz navedenih razlogov nasprotujemo zakonu. Bili bi zanj, če bi bil ta zakon zares in samo zgolj dober za Slovence in pisan v dobro slovenskega naroda. Ta zakon je pisan za dobro polnitev blagajn tujih bank, ki so napačno poslovale v tujini, tam kjer imajo

javni dolg 80 in več odstotkov. Tistim bo šel ta denar. Vzeli ga bomo pa Slovenkam in Slovencem in bodočim generacijam čez 40, 50 let, da ne govorim o tistih ljudeh, ki ne bodo mogli s 65 let starosti početi vse tisto, kar počnejo danes z 58.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani!

Poslanci Liberalne demokracije Slovenije bomo ponovno glasovali za zakon, saj argumenti, ki jih je navedel Državni svet, niso bili taki, da bi omajali potrebo po vzpostavitvi boljših razmer za pokojninsko blagajno in zagotovili stabilnost vsaj za 10 do 15 let, kolikor sedaj pravi minister, da bo po tem zakonu to uspelo, čeprav so bile ambicije večje. Veseli nas, da je ostala v zakonu državna pokojnina, da smo naredili vsaj korak v smeri priznavanja pravice tistim, ki smo služili v Jugoslovanski armadi, da se to lahko upošteva kot olajšava. Res je, da samo na pol, da se lahko skrajša doba, v kateri bi kdo lahko šel v pokoj. Dejstvo je, da so bile storjene nekatere stvari, ki grejo v smer rahljanja, lajšanja nekaterih pogojev. Verjamemo tudi, da bo v prihodnje ob spremljanju vseh trendov tako demografskih kot tudi finančnih in tako naprej verjetno treba poseg še ponoviti. Tiste očitke, ki ostajajo in kompromis, ki ni bil možen z nekaterimi socialnimi skupinami, tako ne z delojemalci kot ne z delodajalci v celoti, bo mogoče opraviti tudi v prihodnjem obdobju. Dejstvo pa je, da kar je treba storiti, zdaj opravljamo in zato verjamemo, da tudi v nadaljevanju ne bo potreben referendum in da bo reforma začela veljati s 1. 1. prihodnje leto. To seveda zdaj ni mogoče z napovedjo zbiranja podpisov, ampak tukaj se lahko tudi ustavimo, kajti ni več v naših rokah, da odločamo o tem kako in na kakšen način bo prišlo do uveljavitve tega zakona.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Preden dam besedo mag. Francu Žnidaršiču, naj vas opozorim, da razprava poslank in poslancev o vetu ni mogoča in da bomo takoj po predstavitvi stališča Poslanske skupine Nepovezanih poslancev prešli na odločanje.

Gospod mag. Franc Žnidaršič, imate besedo.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Poslanska skupina nepovezanih poslancev Solidarnost glede podpore temu zakonu ni dosegla soglasja. Razumemo, da je pokojninsko reformo treba sprejeti, žal pa obstaja verjetnost, da uveljavitve v naslednjih 2 letih ne bo, ker bo izveden zagroženi referendum, ob čemer je po mojem osebnem mnenju zelo malo možnosti, da bi referendum Ustavno sodišče prepovedalo. Kakšen bo rezultat referenduma je znano, saj je po javnomnenjskih raziskavah nad 60 % tistih, ki bodo zakonu nasprotovali. V danem primeru žal ne gre za to, ali je zakon vsebinsko slab ali dober. Hkrati je treba priznati, da je v času obravnave doživel pozitivne spremembe v korist tistih, ki jih zadeva, gre pa za dejstvo, da večina z njim ni zadovoljna. Predlagatelj več mesecev javnosti ni znal ali želel sporočiti, da Zveza društev upokojencev z rešitvami soglaša, zato je tudi za aktualne upokojence stvar postala vprašljiva in od tukaj javnomnenjska, večinska podpora zavrnitvi uveljavitve tega zakona.

S strani Zveze društev upokojencev do svoje stranke ni bilo javno izraženih zahtev, da v njihovo korist te rešitve podpre. Predlagatelj ni znal prepričati sindikatov v koristnost potrebnih sprememb ali razgaliti njihovo destruktivno delovanje ter trhlost njihovih argumentov, pri katerih vztrajajo. Tudi Državni svet ni uporabil za nas prepričljivih argumentov. Sprememba je zato za tiste, ki naj bi jo plačevali, to se pravi za zaposlene, ostala prevelika in nesprejemljiva. Zato bo referendum, zato 4 in pol milijone stroškov in bridki konec dobre zamisli. Da bi lahko pokojninska reforma zaživela vsaj z zamikom, je zato v tem trenutku po mojem ločenem mnenju bolje, da zakon pade in se v polovici leta pripravi nov, ki bi lahko bil uveljavljen še to leto. Zato sam te zgodbe ne morem podpreti, enako velja tudi še za enega kolega, tretji pa verjetno podpira to zadevo. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in prehajamo na

odločanje o navedenem zakonu. V imenu Poslanske skupine? Ali želi kdo v imenu poslanske? Potem odpiram čas za prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Izvolite. Jaz se opravičujem, še enkrat ponavljam – začetek prijave za obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine. Prijava teče.

Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanke skupine DeSUS.

Izvolite.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo.

Poslanci DeSUS pokončno in z argumenti sporočamo Sloveniji, vam kolegice in kolegi, predvsem pa upokojenkam in upokojencem, da tega zakona ne bomo podprli. Vsi se zavedamo tega, da je pokojninska reforma nujna in potrebna, vendar ne takšna kot jo predvideva ta zakon. Zakaj ne bomo podprli tega zakona? Niti ena pripomba v celem letu usklajevanja med poslanci DeSUS in predlagatelja ni bila uslišana. Še več, ko smo se dogovorili za odstotek 70:30 usklajevanja pokojnin z rastjo plač in življenjskimi stroški, to je bilo dogovorjeno. Minister je sam to spustil nazaj na 60:40, kar pomeni švicarsko formulo za usklajevanje pokojnin. Naj navedem tudi to, da razlika 10 % med 60 in 70 znese 120 milijonov evrov na letni ravni. Kar pomeni v 4 letih skoraj 500 milijonov ali pa da upokojenci vrnejo kompleten grški dolg. Tega mi ne moremo podpreti. Najbolj reven sloj ljudi smo s tem naredili še bolj revne. Z vso odgovornostjo v Poslanski skupini DeSUS povemo slovenski javnosti in upokojencem, da tega zakona ne moremo podpreti. Hvala

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Mag. Radovan Žerjav bo obrazložil glas v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki bomo tako kot ob 3. branju tokrat ponovno glasovali za to reformo, zato ker se zavedamo stanja v pokojninski blagajni in da je to pravzaprav edina možnost, predvsem pa edina racionalna rešitev. Racionalna zato, ker zastruje pogoje

upokojevanja in je skladna z reformami, ki se danes v teh časih dogajajo v vseh evropskih državah. Zavedati se moramo, nekajkrat je bilo to že omenjeno, da je tem trenutku 1,6 zaposlenega dela za enega upokojenca in da je trend glede na demografijo takšen, da bomo leta 2040 imeli razmerje, ko bo en zaposlen delal za enega upokojenca. Eden bo delal za dva. Ta računica se nikakor nikoli in nikdar ne more iziti, če ne bomo v to računico posegli. Ne more se iziti tudi za konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Kot trdi strokovnjak s tega področja, gospod Malačič, da ima Evropa še vedno 3 do 4 zaposlene na 1 upokojenca. Kljub temu v Evropi delajo resne reforme. Polovica držav v Evropski uniji ima že v tem trenutku uzakonjenih 65 let, ali pa potekajo že reforme, da bodo uzakonili teh 65 let za oba spola. V tem trenutku gre prav tako 1,3 milijarde evrov iz proračuna v pokojninsko blagajno. Če ne bomo naredili reforme, se bo ta delež proračuna v pokojninsko blagajno še povečeval. Milijarda tu, milijarda za kredite.

Treba se je zavedati, da je treba delati resne korake v tem, da ne bomo te države resnično pripeljali v prepad. Še posebej zaradi situacije, ki je v Sloveniji in ne samo zaradi situacije v Sloveniji, ampak tudi zaradi resnih težav, ki jih imajo druge evropske države, kar bo lahko imelo za posledico tudi to, da se morebiti omaja stabilnost evra. Verjemite, takrat bomo v Sloveniji žal ponovno ostali sami. Oprimo se na svoje znanje in na svoje vedenje. Zavedam se, da ta reforma ni idealna in ni najboljša. Ampak takšna reforma nikoli ne bo idealna in nikoli ne bo najboljša, tudi v prihodnje ne. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Želi kdo obrazložiti glas v svojem imenu? Vidim več interesov, zato dajem čas za prijavo obrazložitve glasu v svojem imenu. Prosim prijavite se.

Prvi ima besedo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod podpredsednik.

Jaz tega zakona, kot vse doslej, nisem podprl in ga tudi zdaj ne mislim podpreti. Prepričan sem, da ta vlada v času teh 2 let sprejema praktično samo zakonodajo, ki obremenjuje ljudi in jih

potiska v stalno večjo bedo in revščino. To je dokazala z vsemi temi prijemi, ki jih je uporabila, ko zamrzuje pokojnine, plače, dviguje trošarine na naftne derivate, povečuje kazni in tako naprej. Se pravi sami ukrepi, ki obremenjujejo slovenskega človeka. Jaz sem prepričan, da si Slovenke in Slovenci takšne vlade in koalicije zagotovo niso želeli, še manj pa zaslužili.

Zakon seveda ne bom podprl tudi zaradi tega, ker ta zakon ni usklajen s socialnimi partnerji. Tu lahko govori kdorkoli hoče, da je usklajen, ampak ni. Dokazano je, da ni. Danes je tukaj nastopal tudi predsednik Zveze svobodnih sindikatov, kjer je zelo jasno povedal, da temu zakonu ostro nasprotujejo. Prav tako temu zakonu ostro nasprotuje Državni svet in ne morem verjeti, da ta ideološki beton tukaj v tem parlamentu in tej vladi še ni popustil, neverjetno, da še ni popustil. Vztrajate in delate vse tisto, kar je na škodo državljanov in državljanov Republike Slovenije. Vse tisto počenjate. Namesto, da bi poiskali rešitve tam, kjer bi jih morali iskati. Rešitve bi pa lahko iskali tam, da danes ne bi imeli 120 tisoč brezposelnih. Tistim dajte službo, uredite pogoje ...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Pojbič, obrazložitev je vaše stališče, ne pa kritika drugih, lepo prosim.

MARIJAN POJBIČ: Gospod podpredsednik, govorim o svojem stališču. Govorim o tem, da je napačen način, kako sedanja vlada rešuje to problematiko v tej državi. Napačen pristop. Morali in dolžni bi bili delati tam, kjer bi zagotavljali boljše pogoje, ljudje bi imeli službo, imeli bi delo, plačani bi bili prispevki, kjer ljudje ne bi čakali po 10 mesecev na plačo in tako naprej. Če bi to počenjali, danes pokojninska reforma ne bi bila potrebna, zato bom glasoval proti takšnemu zakonu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Pojbič.

Besedo ima gospod Franc Žnidaršič.

Izvolite.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala.

Prav nobenega zagotovila ni, da bo Ustavno sodišče zadržalo izvedbo tega referendumu, ki je napovedan. Zame zato ni sprejemljivo, da bomo ponovno po nepotrebnem porabili 4,5 milijone denarja,

ki ga danes manjka za vse tiste, ki so v revščini in ki komaj shajajo. Kljub temu, da večina državljanov vsebine zakona ne pozna, se bojim, da bo za to glasovanje proti na referendumu nekritično in seveda z napovedanimi in možnimi posledicami v tem smislu, da zakon ne mogel biti uveljavljen in da ga najbrž tudi v tem mandatu, tudi če bo trajal do konca, ne bomo mogli sprejeti.

Ker ne bo uveljavlitve, je bolje storiti nov napor, da bi dosegli vsaj minimalno soglasje z zaposlenimi, ki bodo plačali to zadevo. V tem smislu bi kazalo popustiti pri določenih rešitvah tako, da učinek zakona ne bi trpel, bi pa morda bilo treba narediti ponovno kakšen korak prej kot čez 10 let. Na ta način bi dosegli enake cilje na soglasen način, ki je bil na primer dosežen v pretekli reformi, čeprav tudi takrat zelo težko in kljub temu je reforma dosegala napovedane rezultate. To so razlogi, zaradi katerih menim, da je bolje, da bi sprejeli nov zakon v krajšem času, kot bo potreben, da bi ga uveljavili kot novega, če bo prišlo do referendumu, ki bo zagotovo porušil to, kar boste danes potrdili. Hvala. Zato ga ne bom podprl.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Mirko Brulc.

Izvolite.

MIRKO BRULC: Hvala lepa.

Predstavnik Državnega sveta, sindikalist in dolgoletni politik ni bil pripravljen poslušati argumentov, zakaj je pokojninska zakonodaja nujna. Kdo že v tej naši državi trdi, da minister in Vlada nista za dialog? Zaradi groženj z referendumom in istih oseb z grožnjami, da bodo metali kocke v parlament, jaz ne bom glasoval drugače, kot sem. Seveda bom podprl zakon, ampak si bo moral verjetno DeSUS brez mojega glasu izglasovat svojo ministrico. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Gvido Kres.

Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala za besedo gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Moj pogled na to zadevo je takšen, da trdim, da nas bo pokopal lasten egoizem. Pred 20 leti smo se uprli egoizmu, ki bi nas uničil in takrat smo prav naredili. Danes pa imam občutek, da nas bo lasten egoizem razžrl. Elita si je preprosto preveč prigrabila in kar je še huje, še s tistim s čimer so gospodarili, so gospodarili slabo in ni ostalo ničesar več. Je samo armada brezposelnih, prazne blagajne, brez pozitivne energije, neizterjani prispevki in še bi lahko našteval. Res pa je, da smo se v naši poslanski skupini odločili, da bomo v tem trenutku podprli ta zakon, ker je nujen in potreben, da ga sprejmemo. V prihodnosti se bo treba pogovarjati tudi o težkih delovnih mestih, o katerih se govori, kjer bo težko delati do take visoke starosti. Pogovarjali smo se o beneficiranem delovnem času, ki bi ga mogoče morali celo uzakoniti. Ponavadi so ta delovna mesta, ki so težka delovna mesta, tudi najslabše plačana in ne bi bil problem povečati prispevke tudi za kakšen procent.

Ravno tako bi lahko rekel, da bi se lahko pogovarjali o tem, da ko napolnijo ta težka delovna mesta svojih 40 ali 41 let, da se lahko upokojijo ne glede na starost. Hočem povedati, da če bomo ta zakon sprejeli, ga lahko v nadaljevanju tudi spremenimo, popravimo in upam, da bomo še zraven in bomo lahko pri tem pomagali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Branko Grims.
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS: Spoštovani!

Moj glas proti temu zakonu bo glas proti politiki, s katero se je večkratno dalo ljudem signal, zaradi katerega so se zatekli najprej na Zavod za zaposlovanje in potem v predčasno upokojevanje. To je povzročilo nepopravljivo razvojno škodo državi Sloveniji, ki jo bodo plačala zlasti mala in srednja podjetja, z nižjo kvaliteto življenja pa jo bomo plačali mi vsi.

Moj glas proti bo tudi signal Vladi, ki ji tako ali tako gorijo vse rdeče luči na semaforjih, da je postala sestavni del problema in ne njegova rešitev, da je postala cokla v sistemu in da bo morala v bodoče ravnati bistveno drugače. Moj glas proti pa bo hkrati tudi izraz iskrene želje, da bi ljudje preživeli miren božič v krogu svojih

družin, lepo praznovali 20. obletnico plebiscita, dan samostojnosti in enotnosti, kateremu vsem iskreno čestitam in imeli čim več sreče, zdravja in veselja v novem letu 2011. Naši vladi pa iskreno želim, da bi Božiček pod drevesce prinesel čim manj čudnih praškov in alkohola pa čim več dobrih predlogov za oživitev slovenskega gospodarstva in za boljše življenje vseh ljudi. Srečno.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Videl sem še 1 prijavo. Več prijav je. Dajem čas za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Izvolite.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Spoštovani, podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Slovenski ljudski stranki smo v času sprejemanja pokojninske zakonodaje ves čas aktivno sodelovali in vstopili v ta sodelovanja in dialog z ministrstvom, ki je opravljal to veliko delo z željo, da na koncu sprejmemo čim boljše reformo, ki jo bo podprlo čim večje število poslank in poslancev. Ne vem, kako so se pogajali tisti, ki danes glasujejo proti oziroma tisti, ki so vložili veto pa nimajo časa, da bi danes slišali naše obrazložitve. Vendar tisto kar je bilo gospodu ministru očitano, da se ne zna pogovarjati, lahko v imenu Slovenske ljudske stranke zanikam in rečem, da je bilo to tvorno sodelovanje in v tem sodelovanju smo uspeli v zakonu popraviti kar nekaj določil. Tako so prišle pravice materam, v zakon so prišle tudi postopnosti pri upokojevanju, se pravi postopen dvig zakona, predvsem pa je bilo pa za nas pomembno, da smo na koncu uspeli v pokojninski zakonodaji uveljaviti zadržanje državnih pokojnin. Naš očitke gre predvsem na maluse in bonuse, mislim da je tukaj še marsikaj za popraviti in da nas to vse skupaj čaka v prihodnje. Zavedamo pa se tega, da je naš sistem takšen, da tisti, ki delamo, prispevamo za pokojninsko blagajno in da so danes razmere takšne, da iz prispevkov manjka kar 30 % pokojninske blagajne in zato tisti, ki delajo, morajo plačati še približno 15 % državnega proračuna za pokojninsko blagajno. Bojimo se, da takšen sistem dolgo časa ne more trajati in zato smo prepričani, da poleg ostalih korakov, ki jih pričakujemo od Vlade, da jih bo v prihodnje naredila, takšen korak

nujen, kljub temu, da se vsi zavedamo, da to ni korak, ki prinaša neke velike pozitivne učinke na kratek rok, niti ne prinaša političnih točk. Vendar mi smo od začetka dejali, da bomo v tem državnem zboru delovali odgovorno in pri najzahtevnejših odločitvah sodelovali tudi z Vlado, s katero se ne strinjamo, v katero ne mislimo stopiti in ji prav tako kot ostali delimo številne očitke, vendar na tej točki mislim, da moramo Slovenke in Slovenci stopiti po 20 letih zopet skupaj. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Andrej Magajna.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani!

Glas proti je sočasno glas proti politiki služnostnega izpolnjevanja direktiv. Mednarodni finančni sklad, svetovna trgovinska organizacija, OECD, različne direktive, priporočila usmerjajo našo politiko. Pred časom je gospod Semolič opozoril tudi na Zakon o malem delu, ki je v mnogo čem vezano na direktive OECD po uveljavitvi kratkih, začasnih del, ki so davčno ugodne za delodajalce. Temu sledimo. Včeraj je na to opozorila slavnostna govornica kluba 90 poslancev, da si niti v sanjah ni predstavljala, kako mednarodni politiki slepo sledimo direktivam velekapitala, ki ima cilj oklestiti stroške predvsem pri delavcih in upokojevcih. Zavrnitev tega zakona bi v tej fazi omogočila, kot je že gospod Franc Žnidaršič opozoril, da bi morda v krajšem času pristopili širšemu konsenzu tako pomembne reforme, ki je pred nami.

Slepo in služnostno sledenje direktivam je morda v korist določenemu lobiju tudi v Sloveniji, ki je zelo močan, ima oblast, to je diplomatsko kariernemu lobiju, ki razmišlja tudi o svoji bodoči karieri v tujini, ne razmišlja pa dovolj o splošnem javnem interesu.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo.

Če bi sam nasprotoval usklajevanju pokojnin s plačami po formuli 60:40, ki sicer ni švicarska formula, ampak je mnogo ugodnejša. Če ne bi nasprotoval, ko je bil

čas za to, ko smo glasovali o tem amandmaju, ampak bi se vzdržal, potem bi bil raje tiho s takim kvazi argumentom in svojega nasprotovanja pokojninski reformi ne bi utemeljeval z nepozornostjo pri svojem poslanskem delu. Kdor v državi, kjer se iz zdravstvene blagajne plačujejo recimo posmrtnine, za prisotnost pri porodu pa moramo plačevati očetje, misli, da so bremena med generacijami pravično razdeljena, naj glasuje proti tej pokojninski reformi. Jaz to seveda ne morem.

Kdor bo glasoval proti takšni pokojninski reformi, bo glasoval tudi za padeč Slovenije na marsikateri lestvici in zato upam, da v prihodnje nikoli več ne bo krivil Vlade, ampak bo to krivdo pripisal sebi. Tisti, ki takrat, ko bi lahko, ni naredil tistega, kar bi moral, mislim, da nima nobene pravice pri čemerkoli ovirati tistega, ki to počne zdaj. Jaz bom Vladi vedno v pomoč, ko bo delala takšne reforme, ki bodo bremena med generacijami pravičneje porazdeljevale, še posebej z mislijo na tiste generacije, katerih glas se tukaj ne sliši. Če reform ne bomo speljali, se ta glas tudi nikoli ne bo slišal, ker teh generacij nikoli ne bo. Vsaj ne bodo živele pri nas doma. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Moram povedati, da smo pri pripravi zakona konstruktivno sodelovali. Povedal pa bom razloge, zakaj ne bom glasoval za ta zakon. Prvič zaradi tega, ker smo v Poslanski skupini DeSUS imeli v smem začetku zahtevo – pod narekovajem – pri usklajevanju pokojnin v razmerju 80:20, da smo se naknadno dogovorili za 70:30, ker pa nismo bili – pod narekovajem – poslušni, pa se je na račun tega, da se je tudi mene osebno poslalo iz koalicijskega usklajevanja, formula zapisala 60:40. To je prvi razlog.

Drugi razlog je, da so sredstva Kada striktno namenjena usklajevanju pokojnin letno na ravni 50 milijonov, za tisto usklajevanje, katerega smo mi predlagali, pa letno potrebujemo 32 milijonov.

Tretjič, zato ker jemlje tistim, ki živijo pod pragom revščine. Morali bi vzeti tistim, ki imajo bistveno več, zato ker mladi

nimajo dela, stari pa bi morali hoditi v službo z berglami. Ne pozabimo, da so tu gradbeni delavci, delavci v težki industriji in tako dalje. Delavci ne plačujejo istega prispevka kot delojemalci, posamezniki v Državnem zboru pa grozijo in stvari povezujejo z nekimi drugimi stvarmi. Predvsem zaradi tega.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Svoj glas bo obrazložil gospod France Cukjati.

Prosim.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo.

Zagotovo je reforma pokojninskega sistema nujna. Še bolj nujno pa je spoštovanje ustavnih pravic, pravičnost in racionalni pristop do celotnega vprašanja. Ni zadosti omejevati iztok, odhod sredstev in denarja iz pokojninske blagajne, treba se je posvetiti tudi dohodku, vstopu, pridobivanju teh sredstev, novih zaposlitev, novih delovnih mest. Ko govorim o pravičnosti, gospodje, če so pravice, v katere so delavci doslej verjeli, verjeli so v pravno državo in v sedanji zakon, naenkrat odvzete, je to resnično kršenje ustavnega načela o varovanju človekovih pravic. Edino kar je bilo doseženo je, da tiste državne pokojnine, ki so že bile dodeljene, ostanejo. Seveda, saj sicer bi naslednji dan na Ustavnem sodišču to padlo. Nobena nova državna pokojnina pa ne bo po novem zakonu dana, je ni več. Prav tako je tudi glede delavcev, ki so pričakovali beneficirano delovno dobo, je ne bo, ker smo rekli, če ni zadosti sredstev, te pravice ne bo. O teh sredstvih nikoli ni odločal noben delavec, noben sindikati, nihče, razen država je določila prispevno stopnjo, ki je za polovico prenizka. Vsekakor, gospodje, če Vlada ne zna oblikovati takšne pokojninske reforme, ki bi upoštevala potrebo po dotoku novih sredstev in tudi pravično obremenitev vseh kategorij zavarovancev, potem naj se tega ne loti. Potem zavržimo ta zakon, jaz bom proti v upanju, da bo to vlado srečala pamet in bo bolj celostno pristopila k rešitvi tega vprašanja.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na ponovno odločanje o predlogu zakona. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih

naprav. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejem navedenega zakona glasovati večina poslancev zbora, to je 46 ali več. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 30.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 30.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 37. sejo Državnega zbora. Poslanke in poslance prosim, da zaradi priprave dvorane za slavnostno sejo iz dvorane odnesete vsa gradiva in pričakujem, da se zvečer vidimo na slavnostni seji. Hvala lepa.

Seja se je končala 23. decembra 2010 ob 12.58.

INDEKS GOVORNIKOV

A	
ANDERLIČ, ANTON	13
B	
BAROVIČ, BOGDAN	12
BOGOVIČ, FRANC	16
BRULC, MIRKO	15
C	
CUKJATI, FRANCE	8, 18
Č	
ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA	6, 7
G	
GRIMS, MAG. BRANKO	16
J	
JURŠA, FRANC	11, 17
K	
KRES GVIDO	15
M	
MAGAJNA, ANDREJ	17
P	
POJBIČ, MARIJAN	14, 15
PRESEČNIK, JAKOB	10
R	
ROŽEJ, VITO	9, 17
S	
SEMOLIČ, MAG. DUŠAN	5
SVETLIK, DR. IVAN	7
U	
URH, ANTON	14
Ž	
ŽERJAV, MAG. RADOVAN	14
ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC	13, 15